

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 636/2015
02.12.2015. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Предрага Трифуновића, председника већа, Јелене Боровац, Звездане Лутовац, Бранка Станића и Гордане Ајншпилер-Поповић, чланова већа, у спору тужиоца М. Б. из Л., чији је пуномоћник Г.С., адвокат из Ч., против тужене Републике Србије, Министарство унутрашњих послова, ПУ Зрењанин, коју заступа Републички јавни правобранилац, ради исплате накнаде за прековремени и ноћни рад, накнаде за коришћење годишњег одмора и уплате доприноса, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1915/14 од 12.11.2014. године, у седници одржаној 02.12.2015. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1915/14 од 12.11.2014. године у делу којим је преиначена пресуда Основног суда у Зрењанину П1 358/13 од 21.05.2014. године и одбијен тужбени захтев за исплату накнаде за прековремени и ноћни рад, уплату доприноса, као и у односу на одлуку о трошковима парничног поступка и предмет враћа другостепеном суду на поновно одлучивање о жалби тужене.

НЕ ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1915/14 од 12.11.2014. године, као изузетно дозвољеној, у односу на део којим је одбијен тужбени захтев за исплату разлике накнаде зараде за време коришћења годишњег одмора за септембар 2010. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1915/14 од 12.11.2014. године у односу на део којим је потврђена првостепена пресуда о одбијању тужбеног захтева за исплату разлике накнаде зараде за време коришћења годишњег одмора за септембар 2010. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зрењанину П1 358/13 од 21.05.2014. године делимично је усвојен тужбени захтев и тужена обавезана да тужиоцу на име разлике накнаде зараде за коришћење годишњег одмора за април 2011. године исплати 672,58 динара са законском затезном каматом од 26.05.2011. године до исплате, на име накнаде за прековремени и ноћни рад за период од септембра

2011. до децембра 2011. године, појединачно одређене месечне новчане износе са законском затезном каматом од доспелости до исплате и да за тужиоца надлежним фондовима уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање, као и здравствено осигурање у износима које обрачунавају надлежне службе туженог у време обрачуна. Тужена је обавезана да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 38.633,34 динара са законском затезном каматом од 21.05.2014. године до исплате. У делу којим је тужилац тражио да се тужена обавезе да му исплати накнаду зараде за време коришћења годишњег одмора за септембар 2010. године у износу од 2.066,58 динара са законском затезном каматом од 26.10.2010. године до исплате, као и за прековремени рад за октобар 2011. преко износа од 2.570,00 динара до износа од 2.784,93 динара са законском затезном каматом од 26.11.2011. године до исплате, тужбени захтев је одбијен.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1915/14 од 12.11.2014. године првостепена пресуда је преиначена, тако што је одбијен тужбени захтев у делу којим је тужилац тражио да се тужена обавезе да му исплати накнаду за прековремени и ноћни рад за период и у износима означеним у изреци ове пресуде, са законском затезном каматом од доспелости до исплате на сваки појединачни износ, као и у делу којим је тужена обавезана на уплату доприноса по основу пензијског, инвалидског и здравственог осигурања надлежним фондовима, а у преосталом делу жалбе парничних странака су одбијене и првостепена пресуда потврђена.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права. У односу на део којим је првостепена пресуда преиначена ревизија је изјављена применом члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП, а у односу на део којим је првостепена пресуда потврђена, ревизија је изјављена применом члана 404. ЗПП, због потребе разматрања правних питања од општег интереса и уједначења судске праксе.

Врховни касациони суд испитао је побијану пресуду у односу на део којим је првостепена пресуда преиначена применом чл. 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11, 55/14) и нашао да је ревизија у односу на тај део основана.

У поступку није учињена битна повреда из чл. 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је запослен код тужене на радном месту полицајца (УОСЛ), Полицијска испостава (I категорија) Одељење полиције ПУ у Зрењанину. Решењем тужене од 30.10.2008. године унапређен је у звање млађег полицајца I класе. Истим решењем тужиоцу је извршен обрачун плате на основу Правилника о платама запослених код тужене од 26.06.2006. године и Правилника о изменама тог Правилника од 16.05.2007. године, тако да његов укупни коефицијент плате износи 17,78 (основни коефицијент је 9,96). Тужилац је у двадесетом платном разреду. Као упоредни радник у економско-финансијском вештачењу одређена је М.П. (административно-технички послови - без статуса), која је у тридесетпрвом платном разреду са основним коефицијентом 6,68 и укупним коефицијентом плате од 12,84. За спорни период (септембар и

октобар 2011. за прековремени рад и за септембар 2011. до децембра 2011. за ноћни рад) тужена приликом утврђивања коефицијента за обрачун плате није вредновала рад тужиоца дужи од пуног радног времена, због чега тужилац није остварио право на увећану накнаду због посебних услова рада, тежине и природе задатака и послова.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је обавезао тужену да тужиоцу исплати накнаду за прековремени рад за септембар и октобар 2011. и за ноћни рад за период од септембра 2011. до децембра 2011. године у досуђеним износима са каматом. Такође, обавезао је тужену да за тужиоца за ове периоде уплати одговарајуће доприносе.

Одлучујући о жалби тужене, другостепени суд је преиначио првостепену пресуду у том делу и одбио тужбени захтев.

У ревизији тужиоца основано се указује да је због погрешне примене материјалног права, чињенично стање у том делу непотпуно утврђено.

Према чл. 146. став 2. Закона о полицији („Службени гласник РС“, број 101/05, 63/09), основна плата запослених код тужене састоји се од основице коју утврђује Влада и основног и додатног коефицијента у односу на звање, радна места, односно послове на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем, посебне услове рада, опасност, одговорност и сложеност послова. Додатни коефицијент утврђен у складу са овом одредбом, применом на основицу увећава плату за 30 до 50% у односу на плате других државних службеника (чл. 147. став 1), а уз сагласност Владе, за поједине категорије запослених могу се утврдити додатни коефицијенти који омогућавају увећање за више од 50% у односу на плате других државних службеника (став 2). Правилником о платама запослених код тужене од 26.06.2006. године одређени су додатни коефицијенти запослених. То значи да полицајци и овлашћена службена лица запослена код тужене, од ступања на снагу Правилника до 08.12.2011. године, када су ступиле на снагу измене и допуне Закона о полицији („Службени гласник РС“, бр. 92/11) немају право на увећање плате по основу нередовности у случају да је њихова плата већ увећана 30 до 50% у односу на плате других државних службеника.

Ради правилне примене материјалног права - члана 4. став 2. тачка 2. Закона о полицији, упоредним радником може се сматрати само овлашћено службено лице са истим степеном стручне спреме коју тужилац има, који нема нередовности у раду. У овом случају, поређење плате тужиоца вршено је поређењем са платом М.П., као упоредног радника, која је распоређена на административно-техничке послове - без статуса. Имајући у виду претходно наведене прописе, М.П. не може бити адекватан упоредни радник, јер нема статус овлашћеног службеног лица из члана 4. став 2. тачка 2. Закона о полицији. Како је, због погрешне примене материјалног права, другостепени суд извукао закључак да је тужиоцу решењем тужене кроз увећање коефицијента због посебних услова рада, одговорности и сложености послова које обавља плата увећана по основу тзв. „нередовности“ (прековремени рад и рад ноћу), тако што је вршено поређење плате тужиоца са платом неадекватног упоредног радника, другостепена пресуда је у том делу морала бити укинута.

У поновном поступку, ради правилне примене материјалног права, приликом одлучивања о жалби тужене, другостепени суд ће имати у виду изнете примедбе, а потом донети правилну и закониту одлуку у односу на тужбени захтев за исплату увећане плате за прековремени и ноћни рад за тражени период, као и уплату доприноса надлежним фондовима по том основу.

Применом члана 165. став 3. Закона о парничном поступку, укинута је и одлука о трошковима, јер зависи од исхода одлуке о главној ствари у том делу.

На основу овлашћења из чл. 416. став 2. Закона о парничном поступку одлучено је као у ставу првом изреке.

Према члану 404. Закона о парничном поступку, ревизија је изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која се не би могла побијати ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија). О дозвољености и основаности ове ревизије одлучује Врховни касациони суд у већу од пет судија (став други).

По оцени Врховног касационог суда, услови за примену института посебне ревизије из чл. 404. ЗПП у односу на исплату дела неисплаћене плате - разлике између накнаде плате коју је тужилац примао и коју би примао за време коришћења годишњег одмора за септембар 2010. године, нису испуњени. У том делу тужбени захтев је одбијен применом члана 196. Закона о раду, са образложењем да се ради о новчаном потраживању из радног односа, које застарела у року од три године од дана настанка обавезе, имајући у виду да је тужба у овом спору поднета 30.10.2013. године, а да је то потраживање тужиоца доспело за исплату 26.10.2010. године. Међутим, и под претпоставком да ово потраживање тужиоца није застарело, захтев не би био основан, имајући у виду да је чланом 9. став 2. Правилника тужене о платама запослених искључено право запослених на стимулативну накнаду од 10% за време коришћења годишњег одмора и плаћеног одсуства. Зато се, у односу на то потраживање из радног односа, члан 32. Закона о платама државних службеника и намештеника не може применити.

Испитујући дозвољеност ревизије у том делу применом члана 410. став 2. тачка 5. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није дозвољена.

Према чл. 403. став 3. ЗПП, ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Тужба у овом спору ради исплате, између осталог, дела неисплаћене зараде - разлике између накнаде зараде коју је тужилац примао и требало да прима за

време коришћења годишњег одмора за септембар 2010. године, поднета је 30.10.2013. године.

Имајући у виду да се ради о спору из радног односа, који се односи на потраживање у новцу, у коме вредност предмета спора побијаног дела (2.066,58 динара) не прелази динарску противвредност 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, Врховни касациони суд је нашао да ревизија у том делу није дозвољена.

На основу чл. 413. ЗПП одлучено је као у ставу другом и трећем изреке.

**Председник већа – судија
Предраг Трифуновић, с.р.**